

NYT FRA MARK OG FORSØG

Forudbestilling af sorter til 2012

Til støtte for eventuel forudbestilling af frø til 2012 bringer vi her et uddrag af resultaterne fra sidste års forsøg samt foreløbige resultater fra tællingerne af fremspiring i forsøgene i år. I figur 1 er sorterne til forudbestilling rangeret efter det økonomiske udbytte, der er beregnet på baggrund af forsøgsresultaterne i 2010 og nyligt aftalte ændringer i roepriser. Uanset ændringer i kornpriser fastholdes et alternativt dækningsbidrag (DBII) på 3.600 kr/ha. Sukkerprocenten

er i den økonomiske beregning justeret til et normalt niveau på 17,6 %. Resultater for fremspiring og stokløbning er opnået i forsøgene i 2011 og er foreløbige, mens udbytteresultater er fra forsøgene 2010.

Sorter - Rizomania og Ramularia

Sorterne mærket med RT er Rizomania tolerante og kan sås overalt, dog undtaget arealer med angreb af nematoder. Endvidere er RT sorterne normalt lidt mere modstandsdygtige overfor angreb af Ramularia.

Foxtrot og SY Harpoon har ikke Rizomania tolerance og bør kun sås i marker, hvor der er sikkerhed for, at der ikke er angreb af Rizomania. Sorter med høj sukkerprocent er fordelagtig at så i områder, hvor udgiften til transport er højere.

Det kunne være Sabrina, Foxtrot og SY Harpoon.

Det er vigtigt at sorterne udviser høj stabilitet i egenskaberne, især udbytte, for at kunne forudberegne areal og indsats, se tabel 2. Sortskommissionen er meget opmærksom på, at der netop er stabilitet i sortsegenskaberne, da det er helt afgørende for dyrkningssikkerheden.

Sorter - Nematoder

På arealer med angreb af nematoder, dvs. i størrelsen 500 – 1000 æg og larver/kg jord, bør som udgangspunkt sås en nematodtolerant (NT) sort. Er det kun pletvise forekomster, som i mange marker, og som samlet dækker en mindre del af arealet, kan det overvejes at anvende en NE sort, der i de få forsøg, der er udført indtil nu, har vist at have en lidt større

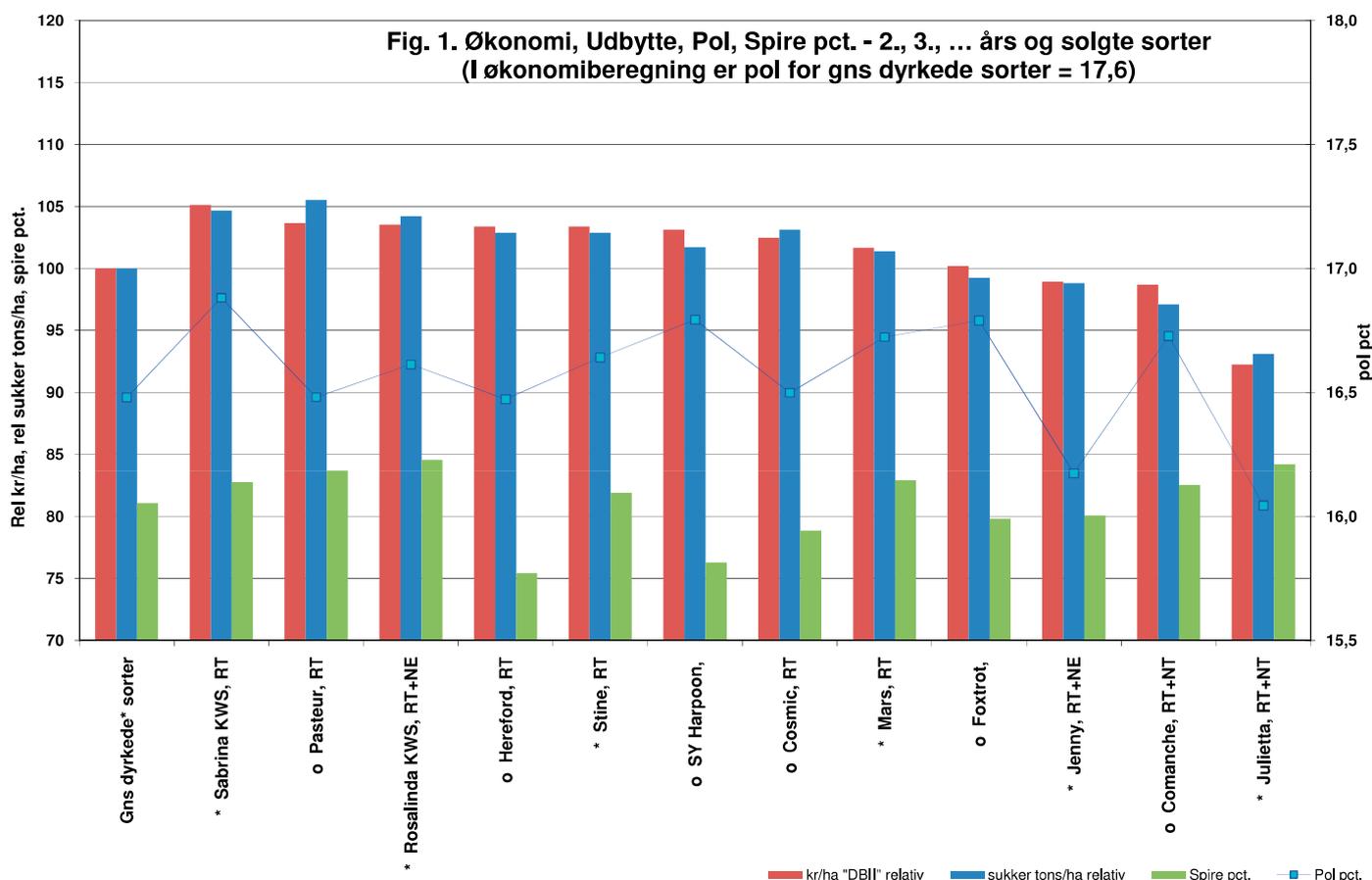
Af forsøgschef
Jens Nyholm
Thomsen

Tabel 1. Forsøg 2011 - foreløbige resultater

Sort	Firma	Fremspiring * 1000/ha		Stokløbere NB** 0/00	
		tidlig april 4 fs	fuld juni 5 fs	Special forsøg 1 fs	alm såtid 4fs
<i>Gennemsnit</i>		53	87	14,6	0,1
Sabrina KWS	RT/NE KWS	53	89	16,4	0,0
Rosalinda KWS	RT/NE KWS	53	91	9,6	0,3
Cosmic	RT Syngenta Seeds	54	85	28,7	0,0
Stine	RT SESVdH	57	88	8,1	0,0
Mars	RT Strube	64	89	2,1	0,0
Jenny	RT/NE Maribo Seed	42	86	12,2	0,0
Julietta	RT/NT KWS	47	91	49,2	0,0
Pasteur	RT Strube	67	90	1,5	0,0
Hereford	RT Maribo Seed	41	81	10,7	0,4
SY Harpoon	KWS	49	82	5,5	0,0
Foxtrot	Maribo Seed	47	86	26,7	0,3
Comanche	RT/NT SESVdH	60	89	4,1	0,0
LSD		6	4	-	-
CV		7,2	3,7	-	-

* Værdierne for fremspiring er foreløbig beregning.
 NB** Værdierne er foreløbige og tællingerne er ikke slut - de endelige forsøgsresultater vil derfor blive anderledes.
 Der er stor usikkerhed vedrørende stokløbning 2011; værdierne skal vurderes med stor forsigtighed.

modstandsdygtighed overfor angreb af nematoder end de mest følsomme sorter. En NE sort kan for eksempel være Sabrina KWS eller Rosalinda KWS. Det skal fortsat bemærkes, at vi i forsøgsvæsenet endnu har for få observationer til med sikkerhed at konkludere, hvornår NE sorterne er tilstrækkelige til at modstå et givent nematodangreb i marken. Der er gennemført forsøg i perioden 2008 til 2010, og der henvises til NBR's beretning eller Oversigt over Planteavlsvforsøg, hvor resultaterne fra forsøgene kan findes. - Vi

Figur 1. Sorter til forudbestilling august/september 2011 rangeret efter økonomisk udbytte, der er beregnet på baggrund af forsøgsresultaterne i 2010 og nyligt aftalte ændringer i roepriser. DBII på alternativ afgrøde er ansat til 3.600 kr/ha. Sukkerprocenten er i den økonomiske beregning justeret til et normalt niveau på 17,6 % og sukkertillægget udgør i den økonomiske beregning ca. 11 % af bruttoindtægten. Fremspiring er fra forsøgene 2011, mens udbytteresultaterne er fra forsøgene 2010.

ved dog fra laboratorieforsøg, at der er forskelle på normalsorternes reaktionsmønster overfor nematodangreb.

Sorter - stokløbning

Stokløbningen i 2010 var relativ høj i forhold til 2009 og 2007 i specialforsøget med tidlig såning. Stokløbningen i specialforsøget med tidlig såning ser foreløbigt ud til at blive på niveau med 2008.

Det skal bemærkes, at der ikke er opnået samme sikkerhed i dette forsøg, som i øvrige år. Resultaterne fra Saxfjed skal derfor vurderes med største forsigtighed, tabel 1. I specialforsøget udviser Julietta, Cosmic og Foxtrot tilsyneladende den højeste stokløbningstendens, mens Hereford, Foxtrot og Rosalinda KWS viser stokløbere i de almindelige forsøg.

Når stokløberne afluges, er det en god rutine at observere, om det er rigtige stokløbere med kraftig stok og meget få grene, eller om det er vildtyper, ofte tynd med flere forgreninger. Ligner stokløberne en vildtype, og står de i roerækken, kunne det måske tyde på en indkrydsning af vildtyper i opformeringsmarken. Og det betyder i praksis, at det ikke er sikkert, at det forekommer året efter.

Strategi

Et sikkert stort økonomisk udbytte opnås med sorter, der har

- et højt sukkerudbytte
- en høj udbyttestabilitet
- en høj sukkerprocent
- en høj renhedsprocent

Sorten bør tillige

- spirer ensartet og sikkert på et højt niveau
- have lav stokløbningstendens
- have tolerance over for Rizomania på arealer med sygdommen
- have tolerance over for nematoder på arealer med nematoder
- have høj grad af tolerance over for Ramularia

Sorter der har høj stokløbningstendens, bør ikke sås for tidligt. I forhold til årets forsøg er det endnu for tidligt at konkludere vedrørende enkeltsorter; men tallene kan måske anvendes som en lille indikation.

NB: Der henvises for yderligere information til den faglige beretning fra NBR: ”Faglig beretning 2010” eventuelt på www.nordicbeet.nu/ eller ”Oversigt over Landsforsøg 2010”. ■

Tabel 2. Sorter til forudbestilling til 2012. Sorternes karakter er udregnet på baggrund af 2010 forsøgsresultater

		2007	2008	2009	2010	Stabilitet **	Tillid til højeste udbytte ***	Sukker t/ha	Sukker %	Rod t/ha	Amino-N	IV-tal	Stokløbning tidlig såning o/oo	Stok2 o/oo i de almindelige sortsforsøg	Planter Tidlig tælling (50% fremspiring)	1000 pl/ha fuld fremspiring	Bladdække Høst	Topfriskhed Høst	Renhed %	Højde sep	Højde variation sep	Rodfure Høst	Vaskbar Høst	Grene Høst	Meldug, naturlig smitte 31/8	Rust, naturlig smitte 31/8	Meldug, naturlig smitte 15/10	Rust, naturlig smitte 15/10	Ramularia, naturlig smitte 15/10
Gns dyrkede relativ		100	100	100	100	4	-	3	3	3	3	3	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	3	5	4	2	3	4
* Sabrina KWS	RT	111	103	103	105	2	3	5	4	3	4	4	4	3	3	4	3	4	3	2	5	2	2	2	5	4	2	3	4
* Rosalinda KWS	RT+NE	113	105	106	104	2	3	4	3	4	4	4	1	-4	2	5	3	4	3	2	4	3	2	2	5	5	4	4	5
* Cosmic	RT	106	104	102	103	4	3	4	3	4	3	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	5	1	3	2	5
* Stine	RT	108	100	104	103	3	3	4	3	3	5	4	4	4	3	3	4	4	3	3	3	4	3	3	5	5	2	3	5
* Mars	RT	101	103	105	101	4	2	3	3	3	5	4	3	1	1	3	4	5	2	3	4	3	3	2	5	5	1	3	4
* Jenny	RT+NE	106	102	103	99	3	1	2	2	3	3	2	1	5	2	3	3	3	4	5	1	3	2	4	5	5	2	2	4
* Julietta	RT+NT	96	94	95	93	4	-1	0	2	1	2	1	2	4	2	4	3	2	4	3	4	4	2	3	1	5	1	5	5
* Pasteur	RT		108	104	106	3	4	5	3	4	4	4	3	5	3	5	4	4	3	3	4	2	2	2	5	5	2	3	5
* Hereford	RT		101	104	103	4	3	4	3	4	3	3	4	3	1	3	3	3	4	4	3	3	3	4	5	5	2	3	5
* SY Harpoon			104	104	102	4	3	3	4	3	4	3	4	5	3	3	2	3	4	3	3	3	3	3	5	3	2	3	4
* Foxtrot			102	105	99	3	1	2	4	2	3	3	2	5	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	5	5	2	3	4
* Comanche	RT+NT		93	99	97	3	0	1	3	1	4	4	5	5	3	4	4	3	3	4	3	4	3	3	5	2	3	1	4

5: meget høj score, 4: høj score, 3: middel score, 2: lav score, 1: meget lav score, mindre end 1 er ikke acceptabelt

Værdierne i tabellen er matematisk udregnede. 5 er altid godt 1 er altid dårligt uanset hvilken egenskab, der ses på

* Sorten er på salgsliste uden begrænsning i 2011 og til forudbestilling til 2012

** Høj stabilitet betyder at sorten har små udsving i udbytte fra år til år

*** Tillid til højeste udbytte er 2010 resultat minus udsving, som må forventes at kunne trække udbyttet ned i kommende år